

קריאת שמע

רמב"ם הלכות קריאת שמע פרק א'

הלכה א

פעמיים בכל יום קוראים קריאת שמע בערב ובבקר, שנאמר 'ובשכבך ובקומך', בשעה שדרך בני אדם שוכבים וזה הוא לילה, ובשעה שדרך בני אדם עומדים (קמים) וזה הוא יום.

הלכה ב

ומה הוא קורא? שלוש פרשיות אלו הן: 'שמעי' (דברים ו', ד'-ט'), 'והיה אם שמוע' (דברים י"א, י"ג-כ"א), 'ויאמרי' (במדבר ט"ו, ל"ז-מ"א). ומקדימין לקרות פרשת 'שמע' מפני שיש בה יחוד השם (האמונה בה' שהוא אחד ויחיד) ואהבתו (המצווה לאהוב את ה') ותלמודו (מצוות תלמוד תורה) שהוא העיקר הגדול שהכל תלוי בו, ואחריה 'והיה אם שמוע' שיש בה צווי על שאר כל המצוות, ואחר כך פרשת 'ציצית' שגם היא יש בה צווי זכירת כל המצוות ... מפני שיש בה זכרון יציאת מצרים.

עבודה

1. קריאת שמע:
 - א. היא מצוה מדאורייתא או מדרבנן?
 - ב. מנין אתה יודע זאת?
2. כמה פעמים חובה לקרוא קריאת שמע ביום?
3. באילו ערכים (נושאים) עוסקות פרשיות קריאת שמע:
 - א. פרשת "שמע"?
 - ב. פרשת "והיה אם שמוע"?
 - ג. פרשת "ציצית"?
4. העתק מקריאת שמע את המילים שאליהן התכוון הרמב"ם בביטויים אלה:
 - א. "שיש בו ייחוד השם".
 - ב. "ואהבתו".
 - ג. "ותלמודו".
 - ד. "והיה אם שמוע שיש בה צווי על שאר מצוות".
 - ה. "פרשת ציצית שיש בה צווי זכירת כל המצוות".
 - ו. "שיש בה זכרון יציאת מצרים".

5. מדוע הקדימו חז"ל את פרשת "שמע" לפרשת "והיה אם שמוע"?
6. מדוע הקדימו חז"ל את פרשת "והיה אם שמוע" לפרשת "ציצית"?

מסכת ברכות דף ט"ו עמוד א'

משנה.

הקורא את שמע ולא השמיע לאזנו - יצא. רבי יוסי אומר: לא יצא.

גמרא.

מאי טעמא דרבי יוסי?

משום דכתיב: 'שמע' - השמע לאוזנך מה שאתה מוציא מפיד.

ותנא קמא סבר: 'שמע' - בכל לשון שאתה שומע.

7. "מאי טעמא?" א. פרש את המילים!
ב. מתי הגמרא משתמשת במונח זה?
8. מה פירוש "תנא קמא"?
9. מהמילה "שמע" מה לומד: [א] רבי יוסי? [ב] תנא קמא?
10. כיצד צריך לקרוא קריאת שמע: [א] לדעת תנא קמא [ב] לדעת רבי יוסי
11. אדם אשר קרא קריאת שמע ולא השמיע לאוזניו מה הדין:
[א] לדעת ת"ק [ב] לדעת רבי יוסי
12. השולחן ערוך פוסק להלכה: "צריך להשמיע לאוזנו מה שמוציא בפיו, ואם לא השמיע לאזנו, יצא" [אורח חיים סימן ס"ב סעיף ג']. כדעת מי פוסק השולחן ערוך, כדעת תנא קמא או כדעת רבי יוסי?